

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Præsertim Augustini, Et Thomæ Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Externis Regulis Amoris Et Morum, Legibus Utique, ac Præceptis
Virtutum Theologicarum, & Cardinalium, necnon Decalogi & Ecclesiae -
Libros Vndecim Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput V. Obligatio parentum erga filios.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73203)

mus te : *Jesus respondit : Quid est quod me quarebatis ? nesciebatis quia in his que Patris mei sunt oportet me esse ?* Luc. 2. Qui etiam Joan. 2. sanctissimæ Matri, ipsum monenti de miraculo faciendo, deficiente vino, dixit : *Quid mihi & tibi est mulier ? nondum venit hora mea.* Et Matth. 12. cum dixisset ei quidam : *Ecce mater tua, & fratres tui foris stant, quærentes loqui tibi.* Ipse respondens dicenti sibi ait : *Quæ est mater mea, & qui sunt fratres mei ?* Et extendens manum in discipulos suos dixit : *Ecce mater mea, & fratres mei.* Quicumque enim fecerit voluntatem Patris mei, qui in calis est, ipse meus frater, & soror, & mater est, &c.

36 Similiter, in ejusmodi rebus, imitandi sunt illi, de quibus per Moysen dicitur : *Qui dixerunt patri suo, & matri sue, nescio vos, & fratribus suis, ignoro vos. . . . Hi custodierunt eloquium tuum, & servaverunt judicia tua.* Ad quæ verba Gregorius l. 7. Moral. c. 14. *Ille (inquit) scire Dominum familiaris appetit, qui, præ amore pietatis, nescire desiderat quos carnaliter scivit. Gravi etenim damno scientia divina minuitur, si cum carnis notitia participatur. Extra cognatos ergo quisque ac proximos debet fieri, si vult Parenti omnium veris jungi, quatenus eosdem, quos propter Deum viriliter negligit, tanto solidius diligat, quanto in eis affectum solubilem copula carnalis ignorat ad profanos usus.*

37 Hinc dum parentes secundum carnalia sua desideria disponere volunt de bonis ecclesiasticis filiorum suorum, ipsis filii cum Bernardo epist. III. respondere debent : *Si me verè ut boni, ut pii parentes diligitis, si veram, si fidelem erga filium pietatem habetis, quid me Patri omnium Deo placere satagentem inquietatis ? Verè nunc cognosco, quia inimici hominis domestici ejus. In hoc vobis obedire non debeo, in hoc non agnosco parentes, sed hostes : si diligeretis me, gauderetis utique, quia vado ad meum atque vestrum, imò universorum Patrem.*

38 Nec verò bonorum ecclesiasticorum filiorum, etiam in patris potestate adhuc constitutorum, parentes administrationem habent, uti constat ex lege sacrosanctæ Cod. de Episc. & Cleric. & cap. si annuum de judiciis in 6. Nec proinde de eis disponere possunt. Unde S. Car. Borromæus, à pueritia Clericali militiæ adscriptus, Abbatia postmodum insignitus, patrem admonuit, ne redditus in rem familiarem converterentur.

CAPUT V.

Obligatio parentum erga filios.

39 Quomodo filii parentibus amorem debent & honorem ; sic parentes filiis 1.º amorem debent, tamquam sibi proximè (ut ita dicam) proximis. 2.º debent necessaria providere ad conservandam quam ipsis dederunt vitam ; per consequens tenentur filios alere, educare, curam illorum ge-

Tom. II.

tere diligentem, dum parvuli sunt, ne quid ipsis mali contingat, ne in ignem vel aquam cadant, ne corpore defectuosi, v. g. lūci vel claudi fiant, ne in eodem secum lecto tenelli dormientes suffocentur, &c. 3.º debent adultis vivendi subsidia providere, sive alia vivendi media ipsis relinquendo, sive artem vel opificium quo honestè vivere possint, ipsos edocendo : *Non enim debent filii parentibus thesaurizare ; sed parentes filiis.* 1. Cor. 12. 4.º præcipua cura ipsorum esse debet (ultra necessaria ad vitam corporalem) ipsis procurare necessaria ad vitam christianam & spiritualem, ut per eam pervenire valeant ad vitam æternam. Curam proinde magnam habere debent, ut renascantur nati, ut christianis moribus instruantur ; fideique mysteria, Dei & Ecclesiæ præcepta doceantur. Ad hoc enim Christianum matrimonium est institutum, & ad Sacramenti rationem à Christo elevatum, ut per christianum illius usum proles nascantur, natæ Christo renascantur, & christianam à parentibus accipiant educationem, ut cælestem tandem consequi valeant hæreditatem. Nihil enim ipsis nasci prodesset, nisi renascerentur ; nihil renasci, nisi per mores Christiano dignos cælum finaliter adipisci possent. Ideò ergo filios ab infantia docere debent timorem Domini, fugam peccati. Sic Sufannam filiam suam erudierunt parentes ejus, Daniel. 13. Tobiam filium pater, Tob. 1. *Educate illos in disciplina* (ait Apostolus ad Ephel. 6.) *& correptione Domini. Filii tibi sumi* (ait Ecclesiasticus c. 7.) *erudi illos, & curva ab adolescentia sua.* Obligationis istius magnitudo pensari potest, ex eo quòd Deus prolium suarum animas, Christi sanguine redemptas, parentum curæ commiserit, ut ipsorum sollicitudine renascerentur, renatæ crescerent in vita spirituali, & ad vitam æternam finaliter pervenirent : ita ut à Deo deputati sint velut spirituales pedagogi prolium suarum, velitque Deus ut in sollicitudine illa imitatores sint admirabilis charitatis Christi, qui pro ipsis mortuus est. Unde & graviter puniet parentes in eo negligentes, & econtrà copiosam mercedem daturus est parentibus, suo ea in re officio ritè fungentibus. *Neque enim parvi meritis est indultus à Deo liberis, ad ipsius exercere militiam, eique ab ipsis infantia pannis dedicare : nam si ejusce educationis fundamenta jecerint, magnis efficiendi sunt præmiis ; quemadmodum si neglexerint, magnis cruciatibus.* Verba sunt Chrysostomi Homil. 9. in epist. 1. ad Timoth. Cui conformiter loquitur Concilium Mediol. III. tit. de his quæ pertinent ad Sacram. matrim. *Sicut uberrimum ab optima institutione præmium patrefamilias capiet quicumque liberis familiamque suam ad Dei cultum, & ad pietatem, christianarumque virtutum disciplinam erudierit ; ita quicumque debitum hoc paternæ curæ officium neglexerit, vel prætermiserit, is expectet, ut in Die Domini sibi durissimum judicium fiat.*

- 41 Igitur ut accuratius explicem, parentum obligationem procurandi prolium suis necessaria ad vitam spiritualem, dico 1°. ipsos valde sollicitos esse debere, ne proles Baptismo careat; sollicitè proinde illa vitare, ex quibus contingere posset, quòd proles in utero sine Baptismo moreretur.
- 42 2°. necessariam instructionem ipsis procurare per se, & per alios. Per se quidem, quia non sufficit quòd aliis relinquunt curam istam, sed per seiplos, dum possunt, officio isto fungi debent, utpote prolium suarum pedagogi spirituales à Deo constituti, à cuius officio alienum est, per alios facere, quòd ex officio suo per se facere debent. Non quòd malè faciant parentes, dum filios suos collocant apud virum aliquem pium & idoneum, ut extra paternam domum majorem in pietate progressum faciant; vel etiam dum alium ipsis domi dant pedagogum, qui ipsos instruat; sed quòd & ipsi per seiplos etiam instruere eos debeant, dum domi sunt, maxime cum benedictionem ampliolem Deus impartiri solet instructioni parentum, quam extraneorum.
- 43 Procurare etiam debent parentes, ut filii per alios instruantur, utique per Catechistas & Concionatores, ipsos obligando, & (quando opus est) compellendo, ut Catechismos Concionesque frequentent.
- 44 3°. parentes non solum instruere debent filios de credendis, sed & de agendis; nec solum ipsis procurare eorum cognitionem, sed & affectum excitare ad sectandas virtutes, & peccata cavenda, eorum horrorem ipsis velut inspirando, exemplo Blancae matris sancti Regis Ludovici, quae tantum ipsi peccati mortalis horrorem assiduè exhortationibus suis incussit, ut horrorem illum totà vità retinuerit.
- 45 4°. debent filiis suis inculcare vanitatem rerum mundanarum, aeternitatemque praemiorum, ac suppliciorum alterius saeculi, ipsis seminando verbum hoc in tempore opportuno, occasionem ostendendi ipsis fallaciam divitiarum, honorum, & voluptatum huius saeculi captando, v. g. dum nuntiatur mors alicujus divitis, & dicendi quòd divitiarum, honores, & voluptates ipsum securae non fuerint post mortem; satis proinde ex hoc appareat earum fallacia & vanitas, maxime cum mortem ipsius tantò reddiderint amariorem, quantò vita ipsorum magis in deliciis, & honoribus fuit. Ubi econtrà mors tam amara non est ei, qui in paupertate sine honore vixit. Partim quia miseriae, quas passus est, effecerunt ut mundus, qui deseritur, minus ipsi placeret. Partim quia non fuit in iis peccandi periculis, quae secum adferunt divitiarum, officiaque honorifica, & voluptates.
- 46 Occasio etiam ad id opportuna est, dum contingit divitem aliquem, vel honoratum virum, officio privari honorifico, vel facere jacturam magnam rerum terrenarum, vel ali-

ter excidere è mundana felicitate: quippe quam fugacem esse experientia illa demonstrat.

Occasio demique loquendi prolium de soliditate felicitatis aeternae sese offert, dum incidit mentio de Paradiso, vel de Beato aliquo; sicut & occasio opportuna loquendi de felicitate bonae conscientiae est, dum mentio de spirituali incidit jucunditate, quam in hoc mundo experti sunt Sancti.

5°. debent filios delinquentes corripere & castigare statim à pueritia: utpote quae ad malum prona est, & nisi coercetur, vitia contrahit, nunquam (si unquam) corrigenda. Et ideo Prov. 23. dicitur: *Qui parit virgè, odit filium suum; qui autem diligit, instanter erudit.* Et rursus: *Noli subtrahere à puero disciplinam; si enim percusseris eum virgè, non morietur. Tu virgè percussis eum, & animam ejus de inferno liberabis.* Et Eccli. 30. *Qui diligit filium suum, assiduat illi flagella, ut laetetur in novissimo suo. Equus in domum evadit durus, & filius remissus evadit princeps. Non des illi potestatem in juventute, & unde latera ejus, dum infans est, ne forte induret, & non credat tibi, & erit tibi dolor anime.* Non irà tamen impetu, sed charitatis affectu filii corripiendi sunt, prudentiam & moderationem sic adhibendo, ut nec nimia severitate filii ad iracundiam provocati, fracto animo fiant; nec nimia indulgentia dissoluti fiant. Nimiam quippe Heli indulgentiam in filios suos gravissimo Deus supplicio ultus est, dum de sella cadens retrorum fractis cervicibus mortuus est, duo filii ipsius occisi, filii Israël à Philisthaeis prostrati, arca Domini capta, transfatum à familia ipsius sacerdotium, & calamitatibus multis poiten ipsius afflicti fuerunt. Filios quidem suos, ob eorum sacrilegia & stupra, verbis corripuerat; sed quia ob gravissima ipsorum crimina, in templo Dei cum scandalo populi commissa, ipsos ab officio sacerdotali non removit, contentus verbis ipsos corripere, terribilem Dei ultionem expertus est, ut Hieronymus observat l. 1. contra Pelagianos, dicens: *Heli corripuit filios, & punius est: quia non corripere solum, sed abicere debuit.*

Habent in Heli exemplum Superiores omnes Religionum, sicut & Pastores, & Patres spirituales quicumque, cum subditis vel penitentibus suis remissius agentes, dum severitate opus est, discant igitur non satis esse spirituales filios suos verbis corripere, dum ad ipsos à vitiis revocandos reali opus est correctione. Unde pereunt vel relaxantur Religionem, nisi ex defectu inflexionis poenarum ad correctionem delinquentium per Religionum Statuta praescriptarum? Quid est quòd ex tam multis poenitentibus tam pauci emendantur, nisi quia à Confessariis suis nimis facile absolvuntur, cumque ipsis nimis indulgenter agitur? An non hoc testantur Sancti, etiam novissimi? *Quid Ecclesiam Domini hodie perdit, nisi Confessariorum & Pastorum*

blandiens adulatio? inquit S. Thomas Villanovanus Conc. in fer. 6. post Domin. 4. Quadrages. Similia dicunt S. Carolus Borromeus, & S. Franciscus Salecius, & rationem dat Cardinalis Bellarminus Conc. 8. in Domin. 4. Advent. *Non enim est hodie tanta facilitas delinquendi, si non esset tanta facilitas absolverei.* Videant ergo Pastores, videant Confessarii, ne cum spiritualibus, imò pro spiritualibus filiis suis pereant. *Heli* (inquit Chrylостomus Homil. 9. in epist. 1. ad Timoth.) *propter filios perit. Illos quippe cum acris coercere debisset, verbis tantum levibus monuit. Quapropter dum illis molestus esse severa increpatione (vel Confessarius absolutionis dilatione) recusat, illos & seipsum unà perdidit. Audite hec patres, tam spirituales, quam corporales, vestrosque filios in disciplina & correptione Domini erudite summa cum diligentia.*

50 6°. parentes filiis debent bono esse exemplo. Parum enim proderunt verba, parum etiam verbera, si quod verbis & verberibus edificent, pravis suis destruant exemplis. Idem ergo Bernardus Serm. 59. in Cant. *Exemplum... verbo efficacius est. Dabis voci tua voces virtutis, si quod suades, prius tibi illud cognoveris persuasisse. Validior operis, quam oris vox. Fac ut loqueris, & non solum me facilius emendas, sed te quoque non levi liberis probro.* Merito proinde Hieronymus in epist. ad Latam, docens quomodo filiam suam deberet educare: *Nihil in te (inquit) & patre suo videat, quod si fecerit, peccet. Mementote vos parentes virgines, & magis eam exemplis doceri posse, quam voce.*

51 Sed quam multi parentes in istis deficiunt! Quam multi ipsis scandalo sunt, dum bono esse deberent exemplo! Sciunt à prolibus, ob naturæ corruptionem, facilius disci malum, quam bonum; & qui filios peccantes acriter corripere deberent, coram eis ipsi peccant, filiosque suos pravis exemplis, jurandi, blasphemandi, imprecandi, maledicendi, obscœna loquendi, &c. jurare, blasphemare, imprecari, maledicere, obscœna loqui docent, ita ut filii verbis istis S. Cypriani l. de lapsis merito conqueri possint: *Perdidit nos aliena perfidia, parentes sensimus parricidas.* Unde non dubium quod iudicium durissimum propterea de ipsis fiet, quodque idem *Deus visitat iniquitatem patrum in filios, in tertiam & quartam generationem.*

52 Acriter ergo tales parentes à Concionatoribus & Confessariis redarguendi sunt; sicut & illi, propter quorum verba minus casta, vel facta minus circumspècta, causa sunt quod filii ab ipsa pueritia de veneris cogitare, ad illaque inclinari, imò & ea perpetrare incipiunt. Dum enim non erubuerunt de istis coram pueris suis loqui, vel etiam coram ipsis in eodem secum lecto dormientibus exercere, quæ conjugium ipsis permittit, sed coram aliis, maxime prolibus, fieri honestas non sinit, eos docuerunt cogitare & facere, quæ

non licet: ita ut puer & puella singuli quatuor dumtaxat annorum, inventi sint simul carnaliter commisceri, propterea quod parentum commixtionem puella animadverterat.

Nec ipsos excusat paupertas, quam allegant, dum corripuntur quod proles in eodem secum lecto dormire faciant. Tum quia non adeò difficile est ipsis lectum separatim invenire. Tum quia dato quod sic proles durius cubarent, vita spiritualis prolium ipsis charior esse debet, quam vita corporalis. Idemque eam ut minus curam, eumque laborem assumere debent, ut prolium castitati provideant, quam ut provideant vitæ ipsorum corporali; ab iisque coram ipsis abstinere, quæ castitatem ipsorum possunt lædere: cum liberis Magistros præbere sese debeant virtutis, equitatis, continentię, & sanctitatis, prout Catechismus Romanus dicit.

Nec lugenda est dumtaxat cæcitas illorum, qui filiis suis malo exemplo causa sunt perditionis; sed & 1°. eorum, quorum tota de filiis cura in eo versatur, ut pecunias vel amplum ipsis patrimonium relinquunt; fidem verò, pietatem, Dei timorem, peccati horrorem, mandatorum observantiam, sæculi contemptum, uno verbo vitam christianam & spiritualem; eos docere negligunt: quo fit, ut illis duces sint non ad cælum, sed ad infernum; eò quod utique parentibus suis filiis non magis in patrimonium, quam in vitia succedunt (ut conqueritur Salvianus l. 1. ad Eccles. Cathol.) *nec magis facultates paternas sumunt, quam pravitates. Ac sic transeuntes semper in mores patrum, ante incipiunt eorum nequitiam, quam substantiam possidere. Bona enim parentum non nisi mortuis eis possident; viventibus autem adhuc, & videntibus, mores. Ac sic... antequam habeant illa, qua falso dicuntur bona, habent illa, qua verè probantur mala.*

Meminerint parentes, nullam esse ampliorum hereditatem, nec præclariorum patrimonium, quod filiis relinquere possint, quam si effecerint, ut optimi Christiani evadant; quæ virtus omni terreno thesauro multo pretiosior est censenda, ut S. Carolus Borromeus loquitur cum Concilio suo Mediolanensi V. tit. de iis quæ ad matrim. pertinent.

2°. lugenda adhuc cæcitas eorum, qui filiis suis libertatem relinquunt quævis frequentandi consortia. Cum tamen maximum ipsis periculum immineat à consortio malorum. Velut enim miraculum esset, quod adulescens quispiam permaneret bonus, in consortio ipsorum. Quam ob causam mortalium sapientissimus teneram ætatem instruere volens, sollicitè monet ut à tali caveat consortio: *Fili mi (inquit Proverb. 1.) si te laetaverint peccatores, ne acquiescas eis. Fili mi, ne ambules cum eis. Prohibe pedem tuum à semitis eorum. Pedes enim illorum ad malum currunt.* Et c. 4. *Nec tibi placeat malorum via, fuge ab ea, nec transeas per illam, declina & desere*

eam. Et S. Teresa vitæ suæ c. 2. vehementer inculcat periculum imminens teneræ ætati, per consortia mala: quomodò per illa mundanus imbibatur spiritus, & vanus, & inde ad peccata alia deveniatur. Additque quòd nunquam credidisset, quantum nociva sint, nisi experimento didicisset. Conqueritur namque quòd parentes sui non magis solliciti fuerint, ne conversaretur cum illis, eo prætextu, quòd illi focii & sociæ de parentela sua essent.

57 Maximè culpandi parentes, filiis & filiabus suis permittentes consortia diversæ sexûs. Quia in illis castitatem etiam puerorum periclitari norunt, qui eorum confessionibus audiendis versati sunt. Propterea, ut D. Hieronymus ait in epist. ad Gaudentium, *sexus feminæ, sexui suo jungatur; nesciat puella, imò timeat cum pueris ludere.* Concilium quoque Cameracense anni 1565. tit. de Scholis c. 2. jubet, ut, quantum fieri possit, in scholis puerilibus, puella separentur à pueris.

58 3. deploranda rursus est cæcitas parentum, filiabus suis permittentium lectionem Romannorum, ut vocant, vel frequentationem spectaculorum minùs honestorum, sicut & filiis libertatem frequentationis popinarum: cum pessima in popinis consortia inveniuntur, perque excessum in potu, jacturamque pecuniæ ac temporis (quo nihil pretiosius) sicut & per peccata alia, Deus ibi frequenter offendatur. Denique dum filii à tenera ætate popinarum frequentationem discunt, vix unquam postea dediscunt. Quanta verò mala per Romannorum lectionem proveniant, S. Teresa se per experimentum didicisse testatur in vita sua. Per eam certè mundi spiritus imbibitur, amor obscænis sensim sine sensu inspiratur, devotionis spiritus extinguitur.

59 Nec minùs lugenda est inconsideratio eorum, qui cum prolis suis inspirare deberent mundi contemptum, econtrà inspirant mundi amorem, divitiarumque, honorum, & cæterarum vanitatum æstimationem, proponendo v. g. filiis studium, tamquam medium ad divitias, & dignitates acquirendas; vel pretiosas vestes, velut magnificum quidpiam. Qua de re Augustinus l. de disciplina Christiana c. 2. *Christiani parentes (inquit) cum ad scholam filios mittunt, dicunt illis: Discite bonas litteras. Quare? ut sis homo, id est, ut sis eminens inter homines. At nemo illis dicit, ut habeatis unde legere possitis Codices Dominicos.* Sanctus quoque Chrysostomus l. 3. advers. vituperat. vit. Monast. sic loquitur: *Audias patres, cum liberos suos ad studia litterarum hortantur, hujusmodi verba illis jugiter insurrare; ille humilis, humilique loco natus, quia dicendi facultatem consecutus est, summos Magistratus, maxima Imperia administravit, opes acquisivit ingentes... istos illis virulentissimos amores inserentes, pecuniarum scilicet, & qua longè perniciosior est, levissima atque inanissima gloria. Horum verò cum seorsum quilibet cuncta pervertere vi sua sufficiat, quid tandem ambo facturi existimantur, si simul cœant;*

sicque in juvenis animum molliissimum ac tenerissimum irruant? Nonne velut torrentes quidam conjuncti, bona simul omnia corrumpunt ac perimunt?

Parè reprehensione dignus est modus, quo se gerunt pater vel mater in secundis nuptiis, respectu prolum primi thori, sic utique quasi obliviscerentur à se genitas proles istas, & quasi sic se gerere deberent, ut obliito priore, unicè complacent conjugi secundarum nuptiarum. Quod profus inordinatum est. Neque enim per posteriores nuptias tollitur obligatio ipsorum, respectu prolum primi thori: cum per eas non amittant qualitatem patris vel matris erga eas. Meminerint ergo Deo magis placendum, quàm novo conjugi, vitricoque, vel novæ incumbere obligationem habendi curam prolum primi thori: cum ideò pater & mater ab iis appellentur. Denique meminerint sese graviter peccare, dum, ob secundarum nuptiarum societatem, prolum primi thori educationem negligunt. Hoc enim contra naturam esse, probant Basilius Homil. 9. in Hexaëmeron, & Ambrosius l. 6. in Hexaëmeron c. 4. *Natura (inquit) hoc vel ipsi bestis insundit, ut catulos proprios amet, fetus suos diligant. Nesciunt illa odia nocentia, nec mutato concubitu parentes à sobole depravari, neque noverunt proferre filios posterioris copulæ, superioris autem negligere... Nesciunt charitatis differentiam, odiorum inceniva, offensorum discrimina... Quid dicit homo, qui mandatum negligit, naturam obliterat? ... pater abdicat filium... facit irritum esse quod genuit, &c.* Unde L. hac edita l. Cod. de secundis nuptiis, sancitum est, quòd nec pater, nec mater, liberos habens ex prioris conjugio, possit in gratiam filiorum, ex secundo thoro susceptorum, quiddam amplius elargiri, sive per donationem, aliamvè inter vivos dispositionem, sive per testamentum, codicillum, aut quamvis aliam ultimæ voluntatis dispositionem, quàm genitis ex prioris matrimonio. Quod & in Gallia servatur, ob Constitutionem Francisci I. editam anno 1560.

Alium insuper defectum redarguunt Basilius loco citato, & S. Gregorius ad interrogationes Augustini, Anglorum Apostoli, cap. 20. Matrum utique, quæ proles suas non lactant, dum possent; sed lactandas tradunt nutricibus. Ex quo sæpè fit, quòd infans vel non vivat, vel debilior fiat, vel etiam utcum lacte pravas hauriat qualitates earum, à quibus lactatur, ita ut ad eas propendeat passiones, iræ, melancholiæ, &c. ad quas nutritia propendet; fit denique quòd minor sit inter matrem & prolem amicitia, quàm foret, si prolem ipsa lactaret. Aliud est, dum necessitas cogit nutritiam assumere, dummodò mater anitatur, ut assumatur proba, & indolis bonæ.

CAPUT VI.

Pastoris erga oves sibi commissas obligationes.

Debent Pastores gregem suum pascere, juxta illud Joan. 21. *Simon Joanni a-*